

KOKKO

3/1984

KOKKO 3/1984, 7. vsk.

Julkaisija: Lapin Lintutieteellinen Yhdistys r.y.

Päätoimittaja: Jorma Halonen, Lempeä, 95700 Pello, 995-86154

Toimitussihteeri: Jouni Aikio, Riutula lk. 99870 Inari 997-51146 (työ)

Talous- ja tilausasiat: Pirjo Alaraudanjoki 97610 Oikarainen

LLY:n jäsenet saavat lehden jäsenetuna. Tilausmaksu muille 35 mk. Maksetaan postisiirtotilille Ro 39578-6 yhdistyksen osoitteella. Irtonumero 9 mk.

Ilmoitushinnat: 1/1 sivu 200 mk, 1/2 sivua 120 mk, 1/4 sivua 70 mk, kannatusilmoitus 15 mk numero.

Kansikuva: Kaksi nuorta merikotkaa pesällä. Seppo Saari.

LAPIN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS R.Y.

Osoite: PL 69, 96101 Rovaniemi 10.

Puheenjohtaja: Jorma Halonen, Lempeä 95700 Pello.

Sihteeri: Jukka Jokimäki, Jokkatie 14, 96100 Rovaniemi 10.

Muut johtokunnan jäsenet:

Esko Aikio Utsjoki/Rovaniemi

Pirjo Alaraudanjoki, Roini mlk (rahastonhoitaja)

Heikki Karhu, Pelkosenniemi

Martti Melamies, Rovaniemi

Pekka Punnonen, Rovaniemi

Onni Ylimaunu, Tornio

Jäsenmaksut: koululaiset ja opiskelijat 15 mk, muut 30 mk

Maksu suoritetaan postisiirtotilille Ro 395 78-6 yllä mainitulla yhdistyksen osoitteella.

HAVAINTOJEN KOKOAMINEN

Lähetä kevät- ja syysmuuttohavaintosi sekä erilliset kesä- ja talvihavainnot yhdistyksen osoitteeseen: PL 69, 96101 Rovaniemi 10. Muista myös muut havaintoprojektit, kuten jo perinteiset pöllötakseeraus ja muutontarkkailun joukkohavainnointipäivät.

PUHEENJOHTAJAN PALSTA

Vastoin ennakkotoiveita vuodesta 1984 ei tullut tämän Kokon elämässä erityisen lennokasta. Vuosi oli kutakuinkin tavanomaisesta räpistelyä vähän samaan tapaan kuin sillä onnettomalla kotkanpoikasella, joka törkeän ampumisen jälkeen suistui pesästään ja elämäänsä maassa raahustaen, kunnes kotkalle myötämieliset ihmiset toimittivat sen hoitoon. Usko tai älä: tämä tapahtui menneenä kesänä Kolarissa.

Onneksi tämä Kokkomme ei sentään ole aivan kuollut, kuten erään toisen kolarilaisen kotkanpesän poikanen - niin ikään ampumisen tuloksena. Tämäkin sattui viime kesänä valistuneessa Suomen maassa.

Se, että lähes jokaisen Kokon lentoonläähtöä saa jännityksellä odottaa, on tietysti jännittävää ja antaa elämään hermojaraastavaa sisältöä, mutta raunioittaa samalla lehdestä vastuussa olevien mielenrauhaa.

Olisi huikean hienoa, että joka kolmas kuukausi kopsahtaisi postilaatikkoon uusi Kokko täynnä tuoretta lintutietoa, mutta se edellyttäisi säännöllistä havaintolomakkeiden postitusta, riittävän joutilaita juttujen väentäjiä, mielellään pientä juttuvarastoa toimitussihteerillä ja käytettävän kirjapainon valmiutta tehdä meidän lehteämme juuri silloin, kun meille parhaiten sopii. Ymmärtänet, että jokseenkin kaikki edellä sanottu on utopiaa tässä vajavaisuuksien maassa.

Kuitenkin kaikitenkin tämä lehti ilmestyy vuosi vuoden jälkeen, vaikka monesti vähän siipirikkoisesti.

Yksi kiistämätön salaisuus entistä parempaan ilmestymisaikatauluun ja painoasuun on raha. Jos yhdistyksellämme olisi paljon nykyistä enemmän tuloja, voisimme maksaa painotöistä kunnolla ja saisimme tähänastista paremman palvelun.

Jäsenmaksuja emme ilmeisesti voi vähään aikaan nostaa, joten muut tulonlähteet pitäisi kartoittaa ja saada käyttöön. Yksi rahaväylä on mainostulojen hankkiminen, joka on ollut kovin Pello-Rovaniemi-Tornio-keskeistä. Mainosten hankkiminen ei ole erityistä herkkua, mutta onnistuu kuitenkin kokemusteni mukaan varsin helposti. Toivon, että useat lehtemme menestyksestä kiinnostuneet ottaisivat tämän asian mielensä päälle ja ryhtyisivät toimeen.

Merkkimyynti ja kirjallisuuden välitys tuovat rahaa jonkin verran (älä vain koskaan osta SLY:n Lintieto Oy:n kirjoja mistään muualta kuin omalta yhdistykseltämme).

Toivottavasti Kokko voi tulevaisuudessakin ilahduttaa lintujen ystäviä!

JH

Lapin läänin eteläosien lintuharrastajat ovat oppineet tuntemaan varpuspöllön kevätöiden viheltelijänä ja silloin tällöin talviretkiä piristävänä ilmestyksenä. Oikein hyvänä varpuspöllö-talvena tähän kääpiöpöllöön saattoi törmätä pari kolme kertaa.

Näin oli syksyyn 1982 asti. Jo syyskuu antoi viitteen siitä, mitä tuleman piti: pikkuruinen pöllö ilmestyi pihapiiriin siellä täällä eteläisessä Lapin läänissä.

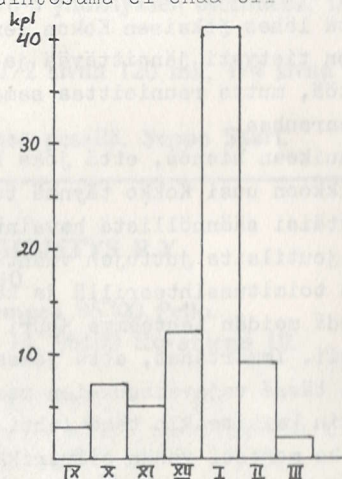
Loka-marraskuussa varpuspöllöhavaintoja alkoi tulla sellaista vauhtia, että joulutammikuun havaintosuma ei enää ollut tavaton yllätys. Oheinen diagrammi kertoo tietooni tulleen havaintojen jakautumisen eri kuukausille.

Seuraavalla sivulla oleva kartta puolestaan kertoo todettujen yksilömäärien jakautumisen eri puolille Lapin läänin.

Sen perusteella, mitä pöllöistä tiedämme, tällainen joukkoesiintyminen on toisaalta merkki hyvästä lisääntymiskaudesta (ja siis hyvästä ravintotilanteesta), toisaalta se kertoo ravintotilanteen nopeasta huononemisesta.

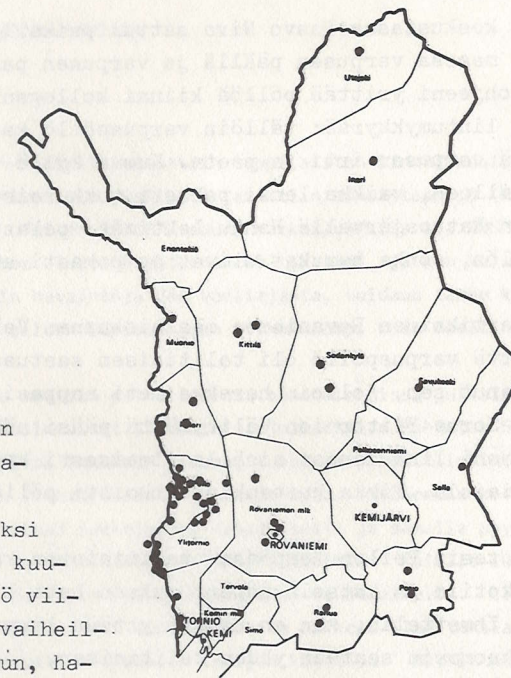
Kun kyseessä on varsin kotipaikkauskollinen varpuspöllö, voidaan pitää selvänä, että kyliin rynnänneet kääpiöpöllöt eivät ole tulleet kovin kaukaa. Hyvä myyräkesä 1982 antoi kaikkialla Lapin läänin varpuspöllöalueilla hyvät eväät lisääntymiselle: varpuspöllöjä nähtiin talvella poikkeuksellisesti jokseenkin koko läänin alueella.

Lintuatlaskartan ja oheisen kartan vertailu puolestaan antaa aiheen epäillä, että varpuspöllö on erityisesti Länsi-Lapin (ja kenties Ruotsin Tornionlaakson) lintu. On toki mahdollista, että ravintotilanne kesällä 1982 oli juuri tuolla alueella hyvin suotuista; näin Länsi-Lapin varpuspöllöt olisivat onnistuneet pesinnöissään paremmin kuin muualla Lapissa.

Varpuspöllöhavainnot kuukausittain

Karttaan merkityt pisteet merkitsevät yhtä varpuspöllöä, kun taas edellisen sivun diagrammissa on kysymys havainnoista (havainnon olemassa olosta). tässä käsittänyt siten, että selvästi erilliset varpuspöllön tapaamiskerrat on laskettu eri havainnoiksi - kuitenkin niin, että jatkuvasti samalla paikalla havaittu yksilö on laskettu yhdeksi havainnoksi vain kerran kuukaudessa; jos siis pöllö viipyi jonkun lintulaudan vaiheilla syyskuusta joulukuuhun, havaintoja kertyi neljä, mutta yksilöitä oheiseen karttaan vain yksi).

Lapin läänin varpuspöllöt talvella 1982-83

Talven 1982-83 erikoisuutta korostaakseni totean, että viiden edellisen talven tietoon tulleet varpuspöllöhavainnot Lapin läänistä koostuivat yhteensä vähän yli 30 yksilöstä. Yllä olevassa kartassa on 50 pistettä Suomen Lapissa (ja yksi Ruotsin Övertorneåsta) - ja kyseessä on yksi ainoa talvikausi!

Talvikaudella 1978-79 varpuspöllöjä oli "huomiotaherättävän runsaasti": parisenkymmentä yksilöä (silloinkin ylivoimaisesti eniten Pellossa).

Nälkätalvelle tyypillisesti varpuspöllöt viihtyivät hyvin lintulautojen vaiheilla verottaen niiden tavallisia ruokavaihtoja. Varmuudella todetuista saalislinnuista talvella 1982-83 tavallisin oli varpunen, mutta usein jäivät kiinni myös tali- ja hömötiäiset.

Varpuspöllölle valitettavan tunnusomainen ikkunoihin törmäily oli aivan yleistä (yhden tällaisen törmäilyjän sain käsiini kiinni ja rengastin; lisäksi ainakin yksi kuolemantapaus tuli tietooni). Huippua edusti tapaus, jossa pöllö yritti lentää talon läpi nähtyään liikettä talon toisella puolella olleen lintulaudan vaiheilla!

Pellon keskustassa Paavo Niva sattui paikalle, kun varpuspöllö oli maassa varpusen päällä ja varpunen parkui hurjasti. Muistaen ohjeeni yrittää pöllöä kiinni kollegani lähestyi maassa olevaa lintumyökkäystä: tällöin varpuspöllö katsoi viisaimmaksi päästää varpusen irti ja paeta. Kumma kyllä varpunenkin selvisi siivilleen, vaikka lensi pahasti tokkuraisen näköiseltä!

Pellon Rattosjärvellä Hannu Lehtimäki pelasti puolestaan varpuspöllön, jonka harakat olivat jo pahasti ahdistaneet lumihankeen.

Ilmi Martikainen Rovaniemen maalaiskunnan Valajaskoskelta kertoi, että varpuspöllö oli talitiaisen saatuaan jostain syystä pudottanut sen, jolloin harakka heti nappasi toisen saaliin.

Sirkka Sorsa Ylitornion Välikylästä pääsi näkemään, kun varpuspöllö meni lintulaudan sisälle ilmeisesti käyttämään laudalle tulevia tiaisia. Tikka kuitenkin karkoitti pöllön piilopaikastaan.

Itse totesin Pellon Lempeässä talitiaisten kauhun. Tulin koulusta kotiin ja katsoin tapani mukaan heti lintujen ruokinta-paikalle. Ihmettelin, kun en nähnyt yhtään lintua. Tarkasti katsoessani huomasin sentään yhden talitiaisen, joka kauhusta jäykänä istui puun rungon takana höyhenet tiukasti ruumista vasten painettuina. Sitten näin toisen talitiaisen, joka sekin oli aivan liikkumattomana. Arvasin, että jokin peto, luultavasti varpuspöllö, oli lähistöllä. Vilkaistu oikealle osoitti epäilyni oikeaksi: varpuspöllö istui läheisen nuoren männyn latvalla pakkassa. Vasta, kun pöllö lähti lentoon, tiaisiin tuli eloa. Sitteen ne uskalsivat jo rynnätä vähän matkaa vihollisensa perään pahasti mekastaen.

Pentti Buska teki viimeisen varpuspöllöhavainnon 18.3. 1983 metsätyömaalla Pellon Orangissa. Pöllö istui viereisessä puussa, kun moottorisaha soi toista puuta kaadettaessa. Kun metsuri sammutti moottorisahan, varpuspöllö hermostui ja suori tiehensä.

KIRJALLISUUTTA:

- v. Haartman, L. & al. 1963-72: Pohjolan linnut värikuvin.-Helsinki.
 Helo, P. 1984: Yön linnut.-Kajaani.
 Hyytiä, K., Kellomäki, E. & Koistinen, J. (toimittajat) 1983: Suomen lintuatlas.-SLY:n Lintutieto Oy, Helsinki.
 Jokimäki, J. 1982: Rovaniemen seudun talvilinnusto.-Kokko 5:60-74.
 Järvinen, A. & Pietiäinen, H. 1981: Lintukesä 1980 Kilpisjärven biologisella asemalla.-Kokko 4:5-8.
 Rauhala, P. 1978: Lapin läänin talvilinnustosta 1977/78.-Kokko 1:12-16.
 Rauhala, P. 1979: Lapin läänin lintutalvi 1978-79.-Kokko 2:7-18.
 Rauhala, P. 1980: Lapin läänin lintutalvi 1979-80.-Kokko 3:40-48.
 Rauhala, P. 1981: Lapin läänin lintutalvi 1980-81.-Kokko 4:33-44.
 Rauhala, P. 1982: Lapin läänin lintutalvi 1981-82.-Kokko 5:38-46.
 Rauhala, P. 1983: Lapin läänin lintutalvi 1982-83.-Kokko 6:66-73.

Jukka Jokimäki

Edellisen kerran kun nakkeleita tavattiin lappilaisten lintulaudoilla oli talvi 1981/82, tosin tuolloin yksilöitä tavattiin ainoastaan 10 (HALO-NEN 1982, RAUHALA 1982). Talven 1976/77 suuri nakkelivaellus toi HUHDAN (1978) mukaan yhdistyksemme alueelle yhteensä 257 yksilöä, ja kun kuluneen talven ajalta raportoitiin havaintoja 286 vaeltajasta, voidaan tämän kertaisen vaelluksen todeta olleen Lapissa jopa voimakkaampi kuin edellinen suurvaellus.

Suurin osa havainnoista saatiin paikallisissa sanomalehdissä julkaistujen kyselyjen avulla. Ensimmäiset tiedustelut julkaistiin Pohjolan Sanoma- ja Lapin Kansa-lehdissä lokakuun alussa, tuolloin pyydettiin ihmisiltä tietoja nakkeleiden ilmestymisestä ja ravinnosta. Myöhemmin keväällä kyseltiin samoissa lehdissä nakkeleiden katoamisesta ja samalla pyydettiin tietoja nakkeleiden mahdollisista pesintäyrityksistä. Koillis-Lapin lehden kautta kyseltiin Itä-Lapin nakkelikuulumisia kevättalvella. Lisäksi yhdistyksemme puheenjohtajalle tuli suoraan useita nakkeli-ilmoituksia, jotka hän ystävällisesti luovutti artikkelin tekijän käyttöön. Mainittakoon vielä, että leikirjoittaneella oli tilaisuus seurata 16 eri nakkelilyksilön puhailua Rovaniemen seudulla.

Vaelluksen kulku

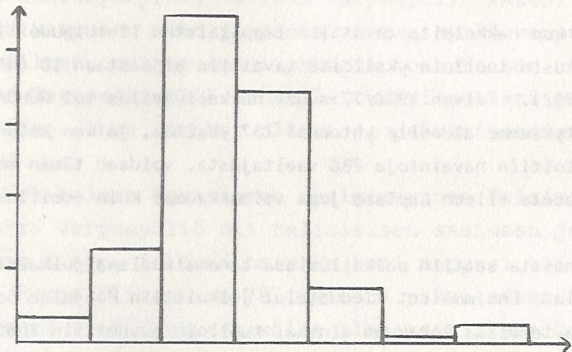
Ensimmäiset pätkinännakkelit havaittiin syyskuun 29. päivä Sodankylän kirkolla. Rovaniemelle nakkelit ilmestyivät 3.10. ja lokakuun 2. ja 3. viikolla vaeltajia tapasi jo ympäri läänin. Kunnittaiset nakkeleiden ensihavainnot ja yhteisummat käyvät ilmi kuvasta 1.

Kuva 1: Pähkinänakkeleiden ensihavainnot ja yhteisummat Lapissa.

Rovaniemi	3.10.	62	Muonio	26.10.	8
- " - mlk		46	Sodankylä	29.9.	16
Pello	20.10.	29	Kittilä	15.10.	23
Ranua	15.10.	10	Savukoski	(1.11)	3
Posio	10.10.	6	Salla	(29.10)	8
Ylitornio	14.10.	15	Inari	15.10.	21
Kemijärvi	14.10.	14	Utsjoki	27.10.	2
Pelkosenniemi	21.10.	3	Enontekiö	20.10.	12
Kolari	15.10.	8	yhteensä (yksilöä)		286

Suurin osa pähkinänaakkeleista tavattiin loka-marraskuun vaeltajia ilmestyi aina vuodenvaihteeseen asti (kuva 2)

Kuva 2: Pähkinänaakkeleiden ilmestyminen Lappiin.

Useimmat nakkelit tavattiin yksikseen (81.1 %) tai kaverin kera (15.4 %). Rovaniemen Jaatilassa oleskeli 7.-22.11. ja Sodankylän kirkolla 29.10. peräti viisi nakkeliä (0.7 %). Kahdessa paikassa tavattiin heljä nakkeliä (0.7 %) ja kuudessa paikassa kolme nakkeliä (2.1 %). Talven 1976/77 vaeluksessa 70 % havainnoista koski yksinäisiä lintuja, 20 % kahta lintua ja 10 % kolmea tai useampaa (HUHTA 1978).

Valitettavasti ilmoituksia nakkelleiden katoamisesta tuli vähän, mutta useimmiten nakkelit olivat kadonneet maaliskuussa. Helmikuussa kuudelta paikalta raportoitu uuden nakkelin ilmestyminen kuvanee paluumuuton alkamista.

Valitettavasti ilmoituksia nakkelleiden katoamisesta tuli vähän, mutta useimmiten nakkelit olivat kadonneet maaliskuussa. Helmikuussa kuudelta paikalta raportoitu uuden nakkelin ilmestyminen kuvanee paluumuuton alkamista. Niiden 17 yksilön osalta, joiden todellinen katoaminen saatiin varmistettua, alkoi paluu 10.3., keskimääräisen katoamispäivän ollessa 5.4. Viimeiset pähkinänaakkeleita havaittiin 26. huhtikuuta Kemijärven Vuostimossa ja Sallan Karhutunturilla.

Nakkeleiden ravinto ja käyttäytyminen

Koska suurin osa vaeltajista tavattiin lintulaudoilla, oli niiden ravinnonkäyttöä helppo tarkkailla. Parhaiten nakkelleille maittoivat rasvapi-toiset tuotteet, kuten auringonkukan siemenet, pähkinät ja rasva (kuva 3), mutta kuitenkin periaatteena näytti olevan se, että nakkeli söi sitä mitä sille tarjottiin. Ravinnon varastoimisesta tuli viisi ilmoitusta.

Useimmiten nakkelit lensivät ruokailemaan 10-50 metrin päähän ruokinta-paikasta johonkin rosoiselle puunrungolle, ainoastaan kerran havaittiin

linnun ruokailevan lintulaudalla! Kirjoittajan omien havaintojen mukaan ravinnonhakukertojen väli näytti olevan noin minuutti.

Ihmisiä nakkelit eivät pelänneet, sillä ne tulivat hakemaan ruokaa jopa kädeltä. Suhtautuminen muihin lintulajeihin oli monesti aggressiivista, niinpä muut linnut joutuivat useimmiten väistämään nakkeliä. Yksi pähki-nakkeli oli jopa niin rohkea, että se ruokaili sulassa sovussa samalla lin-tulaudalla oravan kanssa välimatkan ollessa vain kymmenkunta senttiä.

Talvireviirien valtaaminen tapahtui heti nakkelleiden saavuttua. Siellä missä lintuja oli useampia, saattoi kuulla nakkelleiden laulua ja nähdä jopa nakkelleiden kiivasti ajattavan toisiaan.

Neljästi nakkeli oli liittynyt tiäspäreen ja kerran se seuraili puukii-pijää.

Kahdesti todettiin nakkelin yöpyvän linnunpöntössä ja kerran havaittiin, kuinka nakkeli yritti pitää itseään lämpimänä -22° C pakkasessa pörhis-telemällä höyheniään.

Kuva 3: Ilmoitukset nakkeliä käyttämästä ravinnosta.

auringonkukka	23
pähkinä	8
kauran jyvät	5
tali	4
kauraryynit	3
sian rasva	3
syö mitä annetaan, lenkkimakara, pulla, talikakku, talipallo, pihla-janmarja ja englantilaisen hedelmä-kakun hedelmät.	1

Kiitokset

Kiitos kaikille Teille "nakkelifaneille", jotka ahkerasti ilmoititte ha-vaintojanne.

Kirjallisuus

- HALONEN, J 1982: Pähkinänaakkeleita vaelsivat jälleen. -Kokko 5:54.
 HUHTA, E 1978: Pähkinänaakkelin (Sitta Europaea Asiatica) vaellus ja esiin-tyminen Lapin läänissä 1976/77. -Sirri):14-21.
 RAUHALA, P 1982: Lapin läänin lintutalvi 1981-82. -Kokko 5:38-46.

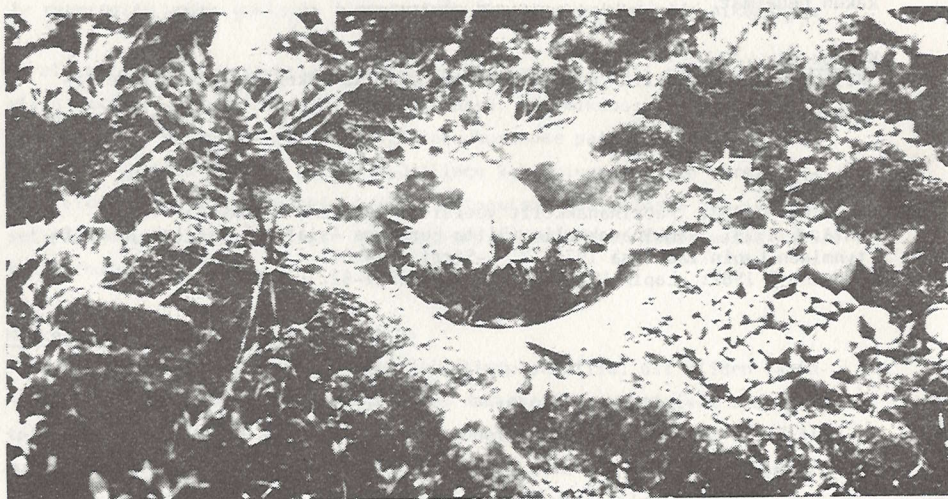
HAVAINTOJA MERIHARAKAN (*Haematopus ostralegus*) PESINNÄSTÄ ROVANIEMEN NISKANPERÄLLÄ vv. 1976-1983

Jukka Jokimäki & Heikki Niemi

Meriharakka on merenrannikon ja saariston pesimälintu, ja sen pesiminen sisämaassa on vielä Suomessa hyvin harvinaista. Pesintä on varmistettu Rovaniemen lisäksi ainoastaan kolmelta paikkakunnalta. Valkeakoski 1974-77 (AHOLA & LIESMA 1978), Lohja 1978-79 (KARVONEN 1980) ja Tervola 1980 (PARTTINEN 1980). Se, että kaikki meriharakan sisämaapesinnät Suomessa ovat tapahtuneet vuonna 1974 tai sen jälkeen ja lajin yhä yleisempi pesiminen sisämaassa eri puolilla Länsi-Eurooppaa antaa viitteitä siitä, että laji meilläkin tulee esiintymään myös järvien rannoilla. Myös lajin yhä yleisempi ruokaileminen rannikkoseutujen pelloilla ja jopa Helsingin seudun nurmikoilla viittaa tähän (HYYTIA, KELOMÄKI & KOISTINEN (toimittajat) 1983).

Rovaniemeltä ensimmäiset meriharakat on tehty 19.5.1956 ja 9.6.1961 (ALAPULLI ym. 1962). Tämän jälkeen jäämerelle matkaavia tai sieltä palaavia lintuja havaittiin seuraavasti: kevähavainnot vuosina 1967, 1969 ja 1973 mm. 28.5.-2.6. 2 yks. sekä syysmuuttohavainto 23.7.1974 1 yks. Niskanperän pesivät meriharakat löytyivät vuonna 1976.

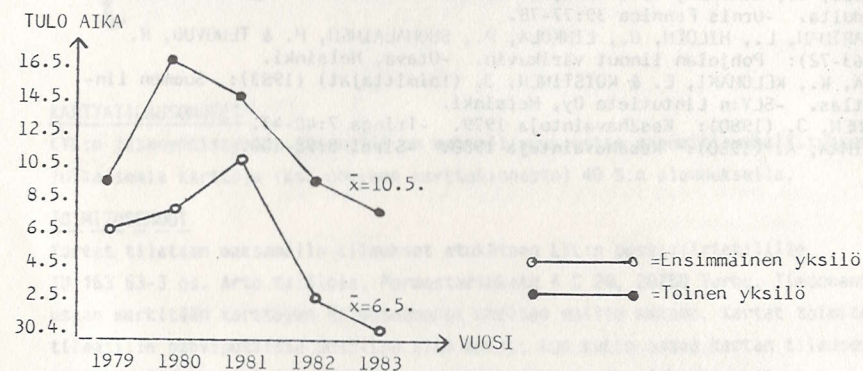
Kaikki pesät ovat löytyneet Kemijoen länsirannalta (Atlas 737:43) jonkin asteisesta tekobiotoopista. Vuosina 1977, -79, ja -80 pesäpaikkana perunapello. Vuonna 1979 alueelle rakennettiin kala-allas, jonka mukanaan tuomista lietteistä syntyi vuosien 1981 ja 1982 pesäpaikka, myös vuonna 1976 meriharakat pesivät samalla peltosaralla. Vuosien 1978 ja 1983 pesinnät tapahtuivat noin 500 metrin päässä muista pesimäpaikoista olevalla niemekkeellä. Pesien etäisyys vesistöstä on ollut noin 20 metriä.

Meriharakan pesä Niskanperällä

Kuva H. Niemi.

Linnut saapuvat pesimäalueelle vuosien 1979-83 havaintojen mukaan siten, että ensimmäinen yksilö tulee 3-9 vrk:ta ($\bar{x}=6.5$ vrk) aikaisemmin kuin toinen ja katoaa muualle levähdettyään yön yli jään reunalla. Kun toinenkin yksilö saapuu, oleskelevat linnut yhdessä pesintäalueella.

Piirros 1: Meriharakkojen saapuminen pesintäalueelle 1979-83.

Pesyeet ovat olleet täysilukuisia (=3 munaa) vuonna 1980 25.5., 1981 26.5. sekä 1982 ja 1983 22.5. Koska muninta tapahtuu 1-3 vrk:n välein 2. ja 3. munan välin ollessa pisin (von HAARTMAN ym. 1963-72) on muninta alkanut Rovaniemellä toukokuun kolmannella viikolla ($\bar{x}=20.5$) eli keskimäärin kahdeksan vuorokautta sen jälkeen kun molemmat emot ovat saapuneet pesintäpaikalle vv. 1980-83.

Vuosien 1976-83 yhteenlaskettu munamäärä on ollut 24, joista 10 (=41.7 %) munaa jäi kuoriutumatta. Kuusi munista on varastanut minkki, kaksi on ilmeisesti jäänyt karjan alle ja kaksi on tuhoutunut haudonnan keskeyttämisen vuoksi. Meriharakan haudonta kestää keskimäärin 27 vuorokautta (von HAARTMAN ym. 1963-72), joten Rovaniemen lintujen laskettu kuoriutumisaikajakohta on ollut 18. kesäkuuta (vv. 1980-83).

Poikasia on tavattu alueella seuraavasti: kesäkuussa 1976 nähtiin peltosaralla 2-3 pientä poikasta, 19.6.1980 tavattiin kolme poikasta, joista yksi selvisi lentokykyiseksi ja 17.6.1983 nähtiin kolme poikasta, joista niin ikään selvisi yksi lentokykyiseksi. Vuosina 1981 ja 1982 villiminkki ryösti pesän.

Katoaminen pesimäalueelta on ollut melko huomaamaton. Vuonna 1980 havaittiin meriharakat pesimäalueella heinäkuun lopulla ja vuonna 1981 tehtiin viimeinen havainto 7.8.

Kirjoittajista H. Niemi on asunut pesimäalueella vuodesta 1979 lähtien ja näin havainnot meriharakoiden pesinnästä ovat varsin tarkkoja. Kirjoittajien lisäksi havaintoja meriharakoista ovat tehneet Heikki Annanpalo, Osmo Junila ja Heikki Uotila, joille lausumme parhaat kiitokset heidän luovuttamasta materiaalista.

KIRJALLISUUS

- AHOLA, J. & LIISMA, J. (1978): Meriharakan Haematopus ostralegus pesinnäs-tä Valkeakoskella. -Lintumies 13:25.
- ALAPULLI, J., KOHONEN, A. & UINO, K. (1962): Lintuhavaintoja Rovaniemen seudulta. -Ornis Fennica 39:77-78.
- v. HAARTHAI, L., HILDÉN, O., LINKOLA, P., SUOMALAINEN, P. & TENOVUO, R. (1963-72): Pohjolan linnut värikuvin. -Otava, Helsinki.
- HYTTIÄ, K., KELOMÄKI, E. & KOISTINEN, J. (toimittajat) (1983): Suomen lin-tuatlas. -SLY:n Lintutieto Oy, Helsinki.
- KARVONEN, J. (1980): Kesähavaintoja 1979. -Tringa 7:40-43.
- PARTTILAA, A. (1980): Kesähavaintoja 1980. -Sirri 5:98-100.

LINTUTIEEELLISTEN YHDISTYSTEN LIITTO r.y.

Ornithologiföreningarnas Förbund r.f. • The Association of Ornithological Societies in Finland

KARTTATILAUSOHJEET

LYL:n jäsenyhdistysten jäsenillä on mahdollisuus ostaa maanmittaushallituksen julkaisemia karttoja (ks. oheinen karttahinnasto) 40 %:n alennuksella.

TOIMITUSEHDOT

Kartat tilataan maksamalla tilaukset etukäteen LYL:n postisiirtotilille TU 163 63-3 os. Arto Kalliola, Pormestarinkatu 4 C 28, 20750 Turku. Tiedonantoja-osaan merkitään karttojen tilausnumerot oheisen mallin mukaan. Kartat toimitetaan tilaajille pahviputkissa postitse sitä mukaa, kun kukin sadan kartan tilauserä täyttyy. Postituskuluina peritään seuraavat maksut: 1 - 5 karttaa 10 mk, 6 - 10 karttaa 15 mk ja yli 11 karttaa 20 mk.

POSTIPANKKI · POSTISIIRTO POSTBANKEN · POSTGIRO SUOMI FINLAND

LINTUTIEEELLISTEN YHDISTYSTEN LIITTO RY /ARTO KALLIOLA/ PORMESTARINK. 4 C 28 20750 TURKU 75		Karttatilaus: Peruskartat 1:20000 221204-221207 4 kpl GT 4 ja GT 7 yhten.koord. Hinta: 4 x 17.40 mk = 69.60 mk 2 x 27.00 mk = 54.00 mk postituskulut = 15.00 mk 138.60 mk	
Matti Ornitologi 39700 Parkano			
Tilasin Oskari Tilasin Oskari Tilasin Oskari			
Posa Datum Tilasin Oskari		Tilasin Oskari TU 163 63-3 138.60 mk	

HINTAESIMERKKEJÄ

	ovh	LYL:n hinta
peruskartta 1:20000	29 mk	17.40 mk
peruskartan pienennös 1:50000	38 mk	22.80 mk
topografinen kartta 1:100000	29 mk	17.40 mk
ulkoilukartat (1:20000 - 1:100000)	31 mk	18.60 mk
Suomen tiekartta GT 1:200000		
- tavallinen	33 mk	19.80 mk
- yhtenäiskoordinaatisto	45 mk	27.00 mk
Suomi 1:1 milj. satelliittikuva	57 mk	34.20 mk

TILAUSESIMERKKI 1

3 peruskarttaa	ovh. 3 x 29 mk = 81 mk	LYL-hinta 3 x 17.40 mk = 52
3 GT-karttaa (yhten.koord.)	ovh. 3 x 45 mk = 135 mk	LYL-hinta 3 x 27.00 mk = 81
postituskulut	-	15
	216 mk	148

etu 67.80 mk

TILAUSESIMERKKI 2

GT 1 - 19 yhtenäiskoordinaatistokartta ovh.	855 mk	LYL-hinta	513 mk
- postituskulut			20 mk
	855 mk		533 mk

etu 322 mk

KARTTATILAUSEN MERKINTÄOHJEET

Tilillepanokortin tiedonantoja -osaan merkitään karttatilaukset seuraavasti:

A. Peruskartasto 1:20000

Peruskartasto sisältää 3712 karttalenettä ja kuilakin kartalla on oma tilausnumeronsa. Kartan nimi on kartan yläreunassa ja numero kartan oikeassa yläkulmassa. Esim. NAANTALI 104306. Oheisen "Karttatilanne 1984" -esitteen mukaan voit numeroida haluamasi kartan. Tilausnumeron voit käydä katsomassa vaikkapa kirjakaupan kartoista.

B. Kartat 1:100000

Kartat tilataan nelinumeroisen sarjan mukaan esim. esitteen esimerkin mukaan 2011.

C. GT-kartat 1:200000

Kartat tilataan merkinnällä esim. GT 1 - GT 3. Jos tilaaja haluaa yhtenäiskoordinaatistokartat, niin asiasta maininta tiedonantoja -osaan.

HUOM:

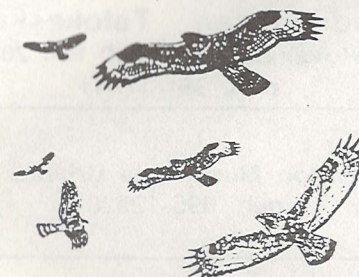
Mikäli karttoja tilataan niin paljon, että niiden tilausnumerot eivät mahdu tilillepanokortin tiedonantoja -osaan, tilaaja maksaa tilauksensa y.o. esimerkin mukaan ja kirjoittaa tiedonantoja-osaan "Erillinen tilauslista". Tämä tilauslista toimitetaan os. Antti Karlin, Kajavakuja 6 as 21, 23520 Uusikaupunki. Huom. uusi osoite 1.11.1984 jälkeen: Kalevantie 15 A 22, 23500 Uusikaupunki.

LISÄTIETOJA

Toiminnanjohtaja Antti Karlin, os. yllä, puh. 922 - 24040.

NYT KANNATTAA TILATA KARTAT TODELLA EDULLISESTI.

LINTULEHTIPAKETTI

Tilaa vuoden 1985 paikallislehtiä pakettina, reilusti alennettuina tilaushinnoin. Valitsemiesi lehtien lisäksi saat sisällysluettelon vuoden 1985 pakettilehtien artikkeleista. Valitse vähintään 120 markan edestä lehtiä, ja tilaa pakettisi maksamalla tilaushintojen yhteissummalla tilille Lintulehtipaketti/Juvaste, 80510 Onttola, SYP Joensuu-Niinivaara 218018-68555. Ilmoita pankkisiirtolomakkeessa tilaamiesi lehtien tunnusnumerot tai nimet sekä oma yhdistyksesi. Paketin kautta sinulle ei toimiteta oman yhdistyksesi eikä osoitealueesi lehtiä. Tee tilauksesi ajoissa, sillä ensimmäiset lehdet ilmestynevät helmi-maaliskuussa. Maaliskuun jälkeen ei tilauksia enää vastaanoteta eikä osoitteenmuutoksia hoideta keskitetysti. Myös yhdistykset, luontokerhot yms. voivat tilata lehtipaketin. Lisätietoja paketista antavat yhdistysten toimihenkilöt ja Risto Juvaste, puh. 973/801293.

Lintulehtipaketti koostuu vuonna 1985 oheisen taulukon lehdistä. Taulukossa on lehden tunnusnumero, nimi ja kotipaikka, julkaiseva yhdistys, lehden koko ja painoasu (om=offsetmoniste, op=offset-painettu, lo=ladottuna offsetpainettu), vuosisivumäärä ja numeromäärä, pakettihinta, pakettihinta A5-sivua kohden laskettuna sekä pakettitilausmäärä v.1984. Lehtien ilmestymistiedot sitoumuksesta.

1. Aureola, Oulu	PPLY	A5om	140s/4	20mk	14,3p	128
2. Corvus, Porvoo	PSLY	A5lo	48s/1	6mk	12,5p	113
3. Hippiläinen, Suupohja	SpLY	A5om	100s/4	14mk	14,0p	74
4. Kanta-Hämeen Linnut, Riihimäki	KHLY	A5lo	80s/1	11mk	13,8p	82
5. Keski-Suomen Linnut, Jyväskylä	KSLY	A5lo	128s/4	18mk	14,1p	122
6. Kokko, Rovaniemi	LLY	A5lo	108s/4	15mk	13,9p	123
7. Lintukymi, Hamina	KyLY	B5lo	64s/2	13mk	14,1p	165
8. Lintuviesti, Tampere	TaLY	B5lo	144s/4	26mk	12,8p	186
9. Ornithotica, Kokkola	KPLY	A5om	200s/4	28mk	14,0p	117
10. Ornithotica, Imatra	EKLY	B5lo	64s/2	13mk	14,1p	181
11. Päijät-Hämeen Linnut, Lahti	PHLY	A5om	120s/4	16mk	13,3p	163
12. Satakunnan Linnut, Pori	PLY	A5om	164s/4	22mk	13,4p	153
13. Siipipeili, Vaasa	MkLY	A5lo	96s/2	13mk	13,5p	95
14. Siipirikko, Joensuu	PKLY	A5op	128s/4	15mk	11,7p	182
15. Siivekäs, Kuopio	PSLY	A5lo	160s/4	19mk	11,9p	119
16. Sirri, Kemi	Xenys	A5lo	52s/1	7mk	13,5p	90
17. Suomenselän Linnut, Alavus	SSLY	A5lo	200s/4	22mk	11,0p	160
18. Tringa, Helsinki	(HSLY)	B5lo	150s/4	28mk	14,1p	192
19. Ukuli, Turku	TLY	A5lo	200s/4	25mk	12,5p	178

RAJA-KIRJA Pello puh. (995) 128 60	Rovaniemen Kiinteistö- yhdistyksen Talokeskus Rovakatu 26, 96200 Roi 20 puh. 991-17941
Pellon Kukka- ja Siemenkauppa om Helvi Vikevainen Pello puh. 995-12057	Pellon Musiikki ja Urheilu puh. 995-12926
Veljekset Alaniemi Bussi- ja taksiliikennettä Turtola puh 995-84119, matkatomisto Pello puh 995-13081	Lohinivan Linjat Oy Pello ja Ylitornio puh 995-12270
Kolarin Huonekalu ja Matto Kolari puh 61028	Eeron Kahvio Korkalonkatu 7 96100 Roi 10 Puh. 991-3590
Metallirakenne Pello Om. Jorma ja Raimo Bergman Puh 995-12031	Tarvike-Auto Ky Veljekset Seikkula Pello Puh 13011, Kolari Puh.61230
Raja-Foto Pello puh 995-12755	Pellolasi A. Bergman Myllytie 2, 95700 Pello Puh 995-12978
PELLOPUU OY 95645 TURTOLA puh. 995-84121	Rakennusliike Mäkikyröt Pello puh 995-12821
Pantsarin Kone Oy Saha ja höyläämö Pello puh. 995-12420	PALISKUNTAIN YHDISTYS 96100 ROVANIEMI 10 KOSKIKATU 33 A PUH. 991-22057
 INARIN HOPEA INARI FINLAND • 997-51333	Räihän leipomo 95655 Koivu puh. 980-785235